

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

НАКАЗ

30.06. 2023

м. Ужгород

№ 219/01-04

Про уведення в дію
положення

Керуючись Законом України «Про вищу освіту», Статутом Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», рішенням Вченої ради Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» від 20.06.2023 року (протокол №7),

НАКАЗУЮ:

1. Увести в дію Положення про організацію дистанційного навчання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (додається).
2. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Ректор

Володимир СМОЛАНКА

Перший проректор

Олександр СЛИВКА

Начальник навчальної частини

Анатолій ШТИМАК

Начальник юридичного відділу

Василь ТИМЧАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ «УжНУ»
протокол № 7 від 20.06.2023 р.

Голова Вченої ради ДВНЗ «УжНУ»

 Володимир СМОЛАНКА

УВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора

від 30 06. 2023 р. № 219/01-04

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію дистанційного навчання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію дистанційного навчання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (далі – Положення) визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання при підготовці здобувачів вищої освіти освітніх ступенів бакалавр, магістр, доктор філософії, підвищенні кваліфікації кадрів та при підготовці громадян за програмами вступу до закладів освіти.

1.2. Положення є нормативним документом, що регламентує організацію освітнього процесу за дистанційною формою здобуття вищої освіти в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (далі – Університет).

1.3. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту»; положення Міністерства освіти і науки України «Про дистанційне навчання» № 466 від 25.04.2013 (зі змінами та доповненнями); наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими освітніми програмами» № 1518 від 31.10.2013; Статуту Університету та діє в частині, що не суперечить чинному законодавству, загальнодержавній та внутрішньоуніверситетській нормативній базі.

1.4. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі з використанням сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.5. Дистанційне навчання реалізується в Університеті шляхом організації окремої дистанційної форми здобуття вищої освіти або шляхом використання технологій дистанційного навчання для забезпечення здобуття освіти в різних формах.

1.6. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у освітньому процесі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певним освітнім рівнем підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до Стандартів вищої освіти; за програмами підготовки громадян до вступу у заклади вищої освіти, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів.

1.7. Завданнями розвитку дистанційного навчання в Університеті є:

- розширення доступу здобувачів вищої освіти до якісного навчання за освітніми програмами;
- реалізація права громадян, у тому числі осіб з особливими освітніми потребами, на доступність до вищої освіти;
- розширення можливостей отримання цифрових компетентностей здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками;
- індивідуалізація навчання;
- забезпечення можливості проєктування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів вищої освіти.

1.8. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

– **асинхронний режим** – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, електронні платформи, форум, соціальні мережі тощо;

– **вебресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси** – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веббраузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

– **вебсередовище дистанційного навчання** – системно організована сукупність вебресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного

забезпечення управління вебресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

– **дистанційна форма здобуття освіти** – це індивідуалізований процес здобуття освіти, що відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;

– **дистанційний курс** – це сукупність навчальних об'єктів, об'єднаних єдиним педагогічним сценарієм, що забезпечує досягнення результатів навчання;

– **інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання** – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до вебресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

– **психолого-педагогічні технології дистанційного навчання** – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

– **синхронний режим** – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у вебсередовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, платформа електронного навчання, соціальні мережі тощо);

– **система управління вебресурсами навчальних дисциплін (програм)** – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі вебресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих вебресурсів;

– **система управління дистанційним навчанням** – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

– **суб'єкти дистанційного навчання** – особи, які навчаються (здобувач вищої освіти, слухач, курсант), та особи, які забезпечують освітній процес за дистанційною формою здобуття освіти (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);

– **технології дистанційного навчання** – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання в Університеті.

2. Реалізація дистанційного навчання

2.1. Дистанційне навчання в Університеті реалізовується шляхом:

- організації окремої дистанційної форми здобуття вищої освіти на основі використання технологій дистанційного навчання;
- використання технологій дистанційного навчання для забезпечення здобуття освіти в різних формах.

2.2. Здобувачами вищої освіти, які навчаються за дистанційною формою, можуть бути громадяни України, іноземні громадяни і особи без громадянства, які знаходяться на території України на законних підставах або за її межами, відповідно до чинного законодавства та міжнародних угод.

2.3. Порядок зарахування на навчання за дистанційною формою здобуття вищої освіти визначається Правилами прийому до Університету. Умови прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства за дистанційною формою здобуття вищої освіти визначаються Міністерством освіти і науки України.

2.4. На дистанційну форму здобуття вищої освіти можуть бути поновлені чи переведені особи з інших форм здобуття вищої освіти у порядку, визначеному чинною нормативною базою Університету.

2.5. Кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються за дистанційною формою, визначається в межах ліцензованого обсягу підготовки здобувачів вищої освіти за відповідним освітнім рівнем або в межах ліцензованого обсягу підготовки за освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання на певному рівні вищої освіти.

2.6. Здобувачі вищої освіти, які зараховані на навчання за дистанційною формою, користуються усіма правами, передбаченими для здобувачів заочної форми здобуття вищої освіти.

2.7. Супроводження здобувачів вищої освіти дистанційної форми здобуття вищої освіти в частині загальних організаційно-управлінських та методичних заходів визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет».

2.8. Термін навчання здобувачів вищої освіти за дистанційною формою встановлюється відповідно до терміну навчання за заочною формою відповідної спеціальності/освітньої програми.

2.9. Освітній процес за дистанційною формою здобуття вищої освіти здійснюється відповідно до затвердженого в навчальному плані графіка освітнього процесу.

2.10. Обсяг і якість досягнутих компетентностей та результатів навчання здобувачів вищої освіти, які навчаються за дистанційною формою здобуття вищої освіти, мають відповідати вимогам Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та освітньої програми.

2.11. Дистанційні курси, що використовуються в Університеті під час дистанційного навчання, у тому числі й для забезпечення освітнього процесу за дистанційною формою здобуття вищої освіти, повинні відповідати вимогам до навчально-методичних матеріалів дистанційного навчання та критеріїв їх оцінювання і розробляться згідно з чинними в Університеті нормативними документами про розроблення та атестацію дистанційних курсів.

2.12. Для надання освітніх послуг під час реалізації дистанційного навчання можуть бути використані технічні можливості Центру інформаційних технологій Університету з метою забезпечення підтримки освітнього процесу здобувачів вищої освіти у питаннях використання дистанційних технологій. У Центрі інформаційних технологій можуть проводитися консультації та лабораторні роботи за наявності відповідної матеріально-технічної бази.

2.13. Технології дистанційного навчання можуть використовуватись під час організації та проведення навчальних занять з метою забезпечення здобуття освіти в різних формах; для методичного та дидактичного забезпечення самостійної й індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти, контрольних заходів, консультацій тощо; при підготовці громадян за програмами вступу до закладів освіти та проведенні курсів підвищення кваліфікації кадрів.

3. Особливості організації освітнього процесу за дистанційною формою здобуття вищої освіти

3.1. Запровадження дистанційної форми здобуття вищої освіти за конкретною спеціальністю/освітньою програмою здійснюється на підставі подання кафедри (навчального структурного підрозділу), на якій (у якому) буде здійснюватися провадження освітньої діяльності за дистанційною формою, та затверджується рішенням Вченої ради Університету за умови, що за цією спеціальністю/освітньою програмою здійснюється навчання за очною формою здобуття вищої освіти, наявне необхідне кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення для цієї форми

здобуття вищої освіти та немає обмежень щодо запровадження дистанційної форми здобуття вищої освіти у Стандарті вищої освіти за відповідною спеціальністю.

3.2. Взаємовідносини між учасниками освітнього процесу за дистанційною формою здобуття вищої освіти регулюються чинною нормативно-правовою базою Університету, а також договорами, укладеними відповідно до чинного законодавства.

3.3. Підготовка здобувачів дистанційної форми здобуття вищої освіти здійснюється викладачами кафедр відповідно до розподілу навчальних доручень згідно з навчальними планами, затвердженими для дистанційної форми здобуття вищої освіти.

3.4. Технічну підтримку дистанційної форми здобуття вищої освіти забезпечує Центр інформаційних технологій Університету, методичну – навчальний структурний підрозділ, в якому здійснюється провадження освітньої діяльності за відповідною освітньою програмою за очною формою здобуття вищої освіти.

3.5. Освітній процес за дистанційною формою здобуття вищої освіти здійснюється у таких формах: самостійна робота; навчальні заняття; консультація; практична підготовка; підсумковий семестровий контроль, атестація.

3.6. Основною формою організації освітнього процесу за дистанційною формою є самостійна робота.

3.7. Самостійна робота забезпечується навчальними об'єктами дистанційних курсів у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях Університету або на базі сторонніх підприємств чи організацій за наявності відповідної матеріально-технічної бази та відповідних дозволів на її використання та/або дистанційно, з використанням моделювальних програм (симуляторів) та віртуальних лабораторій.

3.8. Консультації з навчальних дисциплін можуть проводитися викладачами або співробітниками Університету як очно, так і з використанням інформаційно-комунікаційних технологій для роз'яснення здобувачам вищої освіти матеріалів дистанційних курсів та методики їх опрацювання.

3.9. Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах та організаціях, зокрема й у закордонних, згідно з укладеними договорами, та у структурних підрозділах Університету, що забезпечують практичну підготовку.

Перелік видів практичної підготовки визначається навчальними планами та забезпечується відповідними робочими програмами практик, затверджених Університетом в установленому порядку.

3.10. Контрольні заходи з навчальної дисципліни при здійсненні підготовки здобувачів та слухачів за дистанційною формою навчання включають модульний, підсумковий та інші визначені робочою програмою контролі результатів навчання, набутих здобувачем (слухачем) у процесі навчання.

3.11. Підсумковий семестровий контроль здійснюється з метою оцінювання результатів навчання для атестації з освітнього компонента. Здобувач освіти допускається до підсумкового семестрового контролю з конкретного освітнього компонента, якщо у встановлені графіком освітнього процесу терміни він підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання, оцінювання яких згідно із робочою програмою навчальної дисципліни має відбутися під час семестру.

Допуск здобувача до заліково-екзаменаційної сесії здійснюється за відсутності фінансової та академічної заборгованості.

3.12. Підсумковий семестровий контроль може проводитись очно або дистанційно за умови відповідної ідентифікації особи здобувача вищої освіти. Підсумковий семестровий контроль може проводитися як за затвердженим графіком, так і в індивідуальному порядку за умови узгодження формату та часу проведення з науково-педагогічним працівником.

3.13. Атестація здобувачів вищої освіти дистанційної форми здобуття освіти проводиться екзаменаційною комісією на базі Університету або дистанційно із використанням технологій, що забезпечують аудіо- та відеозв'язок віддалених користувачів у разі неможливості присутності здобувача вищої освіти в Університеті за поважної причини.

3.14. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою здобуття вищої освіти є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття та інші.

3.15. Лекція, консультація, семінар проводяться зі здобувачами вищої освіти та слухачами дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.16. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.17. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних та/або контрольних робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.18. Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

3.19. До інших видів навчальних занять при здійсненні освітнього процесу у дистанційній формі можуть відноситись ділові ігри, виконання проєктів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.20. Облік навчальної та методичної роботи, яку виконують науково-педагогічні працівники при організації освітнього процесу за дистанційною формою здобуття вищої освіти, здійснюється згідно з чинною нормативною базою Університету.

3.21. Кадрове забезпечення освітнього процесу за дистанційною формою здобуття вищої освіти здійснюється шляхом підготовки викладачів та відповідного підвищення їхньої кваліфікації з технологій дистанційного навчання.

4. Забезпечення дистанційного навчання

4.1. Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

– методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

– критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;

– змістовне, дидактичне та методичне наповнення вебресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/та навчальної програми підготовки.

4.2. Науково-педагогічні, педагогічні працівники та інші працівники Університету, які беруть участь в організації та забезпеченні освітнього процесу за дистанційною формою здобуття вищої освіти, повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет». Таке підвищення кваліфікації має бути підтверджено документом про підвищення кваліфікації за тематикою дистанційного навчання.

4.3. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

– апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання вебресурсів

навчального призначення, управління освітнім процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;

- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання Університету цілодобовий доступ до вебресурсів і вебсервісів для реалізації освітнього процесу у синхронному та асинхронному режимах;

- програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

- вебресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання.

4.4. Складовими вебресурсів навчальних дисциплін можуть бути:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

- документи планування освітнього процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);

- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;

- мультимедійні лекційні матеріали;

- термінологічні словники;

- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

- електронні бібліотеки чи посилання на них;

- бібліографії;

- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище вебресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;

- інші ресурси навчального призначення.

4.5. Перелік вебресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається Університетом залежно від профілю навчальної дисципліни.

4.6. Для забезпечення дистанційного навчання здобувачів вищої освіти та слухачів курсів Університет може створювати власні вебресурси або використовувати інші вебресурси, що підлягають перевірці в Університеті.

5. Прикінцеві положення

5.1. Дане Положення затверджує Вчена рада Університету та вводиться в дію наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою Університету у тому ж порядку, що й саме Положення, шляхом його викладення в новій редакції.

5.3. Відповідальність за належну реалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

Перший проректор

Олександр СЛИВКА

Начальник юридичного відділу

Василь ТИМЧАК

Начальник навчальної частини

Анатолій ШТИМАК

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

НАКАЗ

30.10. 2023 р.

м. Ужгород

№ 45/01-04

Про уведення в дію
змін до положення

Керуючись Законом України «Про вищу освіту» та Статутом Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», на підставі рішення Вченої ради Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» від 26 жовтня 2023 року (протокол №9)

НАКАЗУЮ:

1. Увести в дію Зміни до Положення про організацію дистанційного навчання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» затвердженого рішенням Вченої ради УжНУ від 20.06.2023 року (протокол № 7) та уведеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 219/01-04 від 30.06.2023 р. (додаються)
2. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Т.в.о. ректора

Начальник навчальної частини

Начальник юридичного відділу

Олександр РОГАЧ

Анатолій ШТИМАК

Василь ТИМЧАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ «УжНУ»
протокол № 9 від 26 жовтня 2023 р.
Т.в.о. ректора ДВНЗ «УжНУ»

 проф. Олександр РОГАЧ

УВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора

від 30 10 2023 р. № 45/01-04

Зміни до Положення

про організацію дистанційного навчання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»

1. Внести зміни пункту 2.8. розділу 2 «Реалізація дистанційного навчання» Положення про організацію дистанційного навчання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» затвердженого рішення Вченої ради УжНУ від 20.06.2023 року (протокол № 7) та уведеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 219/01-04 від 30.06.2023 р., виклавши його в наступній редакції:

«2.8. Термін навчання здобувачів вищої освіти за дистанційною формою встановлюється відповідно до терміну навчання за денною формою відповідної спеціальності/освітньої програми».

2. Дані зміни до Положення про організацію дистанційного навчання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» є невід'ємною частиною Положення про організацію дистанційного навчання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» затвердженого рішення Вченої ради УжНУ від 20.06.2023 року (протокол № 7) та уведеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 219/01-04 від 30.06.2023 р.

3. Всі інші розділи Положення про організацію дистанційного навчання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» затвердженого рішення Вченої ради УжНУ від 20.06.2023 року (протокол № 7) та уведеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 219/01-04 від 30.06.2023 р., залишити без змін.

Начальник навчальної частини

Анатолій ШТИМАК

Начальник юридичного відділу

Василь ТИМЧАК